

postadres
Postbus 85011
3508 AA Utrecht

bezoekadres
Newtonlaan 115
3584 BH Utrecht
T 030 - 298 34 00
F 030 - 298 34 04
info@jeugdzorgnederland.nl
www.jeugdzorgnederland.nl

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

De staatssecretaris van
Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Referentie 12/00058
Contact
Betreft reactie Jeugdzorg Nederland op de aanbevelingen van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid

Utrecht, 6 februari 2012

Geachte

Het is inmiddels een jaar geleden dat de Onderzoeksraad voor de Veiligheid haar onderzoeksrapport: "Over de fysieke veiligheid van het jonge kind" publiceerde. Dit rapport vormde de aanleiding voor diverse verbetertrajecten. De onderzoeksraad doet op pagina's 87 en 88 een viertal aanbevelingen. Van drie daarvan verwacht de Onderzoeksraad, binnen een jaar na het uitbrengen van het rapport, een directe reactie richting de bewindspersonen van de departementen waaronder de taken van de leden van Jeugdzorg Nederland vallen. Bij dezen voldoen wij hier aan.

Voor wij op de aanbevelingen ingaan, willen we in algemene zin opmerken dat de Onderzoeksraad zich bij het onderzoeken van (bijna) fatale afloop van kindermishandeling heeft gericht op de fysieke mishandeling van kinderen en hierop ook haar aanbevelingen heeft geformuleerd. Als het gaat om de uitwerking van de aanbevelingen vinden wij het niet wenselijk voorstellen en beleidsontwikkeling te beperken tot dit deelgebied van veiligheid en mishandeling. In onze reactie op de aanbevelingen laten we daarom deze inperking achterwege.

Aanbeveling 1

Een aanbeveling aan de ministers van VWS en VenJ, in afstemming met onder andere Jeugdzorg Nederland:

Zorg dat de instelling(en) en professionals, die na een melding van een vermoeden van fysieke onveiligheid namens de overheid dienen op te treden, in staat zijn om een volledige risico-inventarisatie en -evaluatie van de situatie te maken en om de regie te voeren bij te nemen maatregelen. Hiervoor is het nodig dat professionals:

(1A) zich bij de uitvoering van deze taak niet afhankelijk opstellen van de medewerking van de ouders;

(1B) kunnen beschikken over alle relevante informatie van de andere professionals betrokken bij het gezin.

Reactie Jeugdzorg Nederland:

De door de onderzoeksraad aangesneden thema's van deze aanbeveling zijn voor Jeugdzorg Nederland zeer herkenbaar. In de praktijk komen onze medewerkers dit bijna dagelijks tegen.

Jeugdzorg Nederland vindt het bijzonder belangrijk en participeert van harte in de vier werkgroepen die onder meer bovenstaande aanbeveling aanpakken, namelijk de werkgroepen informatieuitwisseling met (medische) professionals, voorkomen van recidive, bevorderen van medisch forensische expertise en de werkgroep risicotaxatie instrumenten. De resultaten zullen naar verwachting vóór de zomer beschikbaar komen. Op basis daarvan kan implementatie in de praktijk een aanvang nemen.

Aanbeveling 2A

Een aanbeveling aan onder andere Jeugdzorg Nederland:

Zorg voor een verdere professionalisering van het kindveiligheidsstelsel zodat het toegerust is om een goede risico-inventarisatie en -evaluatie te maken en waar nodig op te treden om de fysieke veiligheid van het kind te waarborgen.

Reactie Jeugdzorg Nederland:

Voor een gedeelte wordt aan dit onderwerp aandacht gegeven in de bovengenoemde werkgroepen. Daar waar de werkgroepen zich voornamelijk richten op het voorwaardenscheppende beleid, zoals bijvoorbeeld het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten, richt deze aanbeveling zich op de professional. Voor de Bureaus Jeugdzorg en Landelijk werkende instellingen, is deze aanbeveling reden geweest om het reeds vastgestelde veiligheidsbeleid verder te borgen. Meer aandacht wordt besteed aan de multidisciplinaire besluitvorming en aan de instructie en training op het gebruik van de risicotaxatie instrumenten. In de regio's wordt intensiever samengewerkt met de Steunpunten Huiselijk Geweld en is de fysieke veiligheid van kinderen vast onderdeel van de afspraken voor de regionale samenwerking. Dit proces zal in 2012 verder worden vormgegeven, onder andere door het tot stand komen van een landelijk samenwerkingsmodel met de SHG's. Punt van aandacht is de borging van de professionalisering van de uitvoerend medewerker, zoals benoemd in het actieplan professionalisering. We constateren dat op de verschillende onderdelen van dit plan nog te weinig vorderingen gemaakt worden. Tevens constateren wij dat de discussies, die onvermijdelijk horen bij een stelselherziening, vertragend werken op verbeterlagen die nu nog gemaakt worden en dat borging van wat nu is bereikt niet gegarandeerd kan worden.

Aanbeveling 2B

Een aanbeveling onder andere aan Jeugdzorg Nederland:

Zorg voor het leren van voorvallen en incidenten. Gebruik het leren om scherper duidelijk te maken in welke gevallen er sprake is van een bedreiging van de fysieke onveiligheid van een kind en welke onderzoeksactiviteiten en veiligheidsmaatregelen daarbij passend zijn.

Reactie Jeugdzorg Nederland:

Binnen Jeugdzorg Nederland is afgesproken, ook afgestemd met het Landelijk Bureau van de Raad, dat deze aanbeveling ter harte genomen wordt en structureel zal worden ingebed binnen de regionale overleggen tussen partijen. Het evalueren van incidenten is reeds lang gebruikelijk binnen de bureaus zelf. Daar waar sprake is van samenwerking met andere bij het gezin betrokken instanties of de Raad, vindt ook een gezamenlijke evaluatie plaats. Het rapport van de onderzoeksraad heeft de Bureaus Jeugdzorg en de Landelijk werkende instellingen scherper gemaakt op de uitvoering hiervan. Er vindt geen landelijke terugkoppeling plaats van de resultaten van de regionale evaluaties.

De Onderzoeksraad noemt het komende tuchtrecht niet toereikend om de professionaliteit te verhogen. Jeugdzorg Nederland ziet dat ook niet als enige middel. Een sterke cultuur en structuur van scholing, intervisie en begeleiding zal ook in de toekomst na het invoeren van het tuchtrecht nodig blijven. De BJZ's en LWI's zullen daarom hierin blijven investeren.

Aanbeveling 3

Een aanbeveling onder andere aan Jeugdzorg Nederland:

Bevorder de toestroom van meldingen van (vermoedens van) fysieke onveiligheid van het jonge kind en scherp het kader voor deze meldingen aan.

Reactie Jeugdzorg Nederland:

Dit onderwerp is vast agendapunt voor alle contacten die regionaal gelegd zijn of worden ter verbetering van de samenwerking, ook met het oog op de komende stelselwijziging. In elke regio wordt hieraan actief gewerkt. Het AMK is in elke regio actief met voorlichting en scholing aan het lokale veld en de medische wereld, en richt zich voor wat betreft deze laatste met name tot de spoedeisende zorg van de ziekenhuizen. Dit heeft in 2011 al geleid tot een verdere toename van de meldingen bij het AMK.

Voorts is in maart 2011 toenadering gezocht tot de KNMG en GGZ Nederland over dit onderwerp. Aanleiding hiervoor was het rapport van de Onderzoeksraad en de komende wetswijzigingen betreffende de kindbeschermingsmaatregelen en de wet meldcode. De werkgroep die werd gevormd is opgegaan in de werkgroep informatie-uitwisseling (zie aanbeveling 1), die een soortgelijke doelstelling had. Deze werkgroep komt in het voorjaar van 2012 met concept protocollen voor de informatie-uitwisseling. Dit zal op termijn een verdere toename van de meldingen bij het AMK tot gevolg hebben, maar zal tevens leiden tot meer uitwisseling van informatie en betere samenwerking tussen medische professionals en gezinsvoogden. We tekenen hierbij overigens aan dat het realiseren van de beoogde informatie-uitwisseling tussen deze verschillende beroepsgroepen op uitvoerend niveau een kwestie van lange adem zal zijn.

Een afschrift van onze reactie sturen wij naar de voorzitter van de Onderzoeksraad voor de Veiligheid en naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Met vriendelijke groet,